

Conclusies naar aanleiding van de analyse van verschillen tussen de bomenlijsten 2020 en 2016 in Dordrecht

Conclusie: Dordrecht kan haar bomenbeleid structureel verbeteren door te kiezen voor het beleid dat in Kopenhagen in Denemarken wordt gehanteerd. Het beleid van de gemeente Kopenhagen is dat iedereen die uit zijn of haar raam kijkt tenminste één boom moet kunnen zien. De burgers kunnen een verzoek tot het planten van een boom indienen als de woonomgeving van de burger niet volgens het beleid van de gemeente is ingericht.

Aanzet voor het beleid ten aanzien bescherming bomen

1. Bomenlijst

Op de bomenlijst staan enkel bomen die op 1,30 m boven het maaiveld met een doorsnee hebben van 20 cm of meer. De niet-digitale bomenlijst is een papieren weergave van de bomen die in de digitale versie als beschermde bomen zijn aangemerkt.

Op de niet-digitale bomenlijst staan:

1. Bijzonder waardevolle bomen, zoals monumentale bomen en toekomstbomen als 2 aparte categorieën waarbij iedere boom individueel wordt beschreven (hierbij geldt dat boom gaat voor beton; kap om economische redenen is niet mogelijk)
2. Individueel beschreven bomen in het centrum (bijzonder waardevolle bomen in verband met gering aantal bomen in dit gebied)
3. (Sport)parken, op de bomenlijst beschreven als geheel
4. Boomstructuren, op de bomenlijst beschreven als geheel

Op de digitale bomenlijst worden enkel de bijzonder waardevolle bomen individueel gekenmerkt. Ze kunnen overal in de stad staan. De omvang van het centrum, de (sport)parken en de boomstructuren worden via een kader op de digitale bomenlijst aangegeven.

De kap is alleen mogelijk met een vergunning na indiening van een verzoek met motivering voor de kap en een plan ter vervanging. Behandeling van de aanvragen vindt plaats door de stadsecoloog en de landschapsarchitect onder mandaat van de gemeenteraad.

2. Overige bomen

De overige bomen staan alleen op de digitale bomenlijst. De overige bomen kunnen alleen gekapt worden na goedkeuring van de motivering en indiening van een plan ter vervanging die beide beoordeeld worden door de stadsecoloog en landschapsarchitect.

Motivering en plan ter vervanging

De motivering van de voorgenomen kap dient schriftelijk te worden ingediend. De vervanging van gekapte bomen is ter compensatie van het verlies aan leefklimaat en biodiversiteit en vindt plaats op basis van kroonvolume.

Kap om economische redenen

In alle gevallen (met uitzondering van monumentale en toekomstbomen, waarbij geldt dat boom voor beton gaat) geldt dat kap om economische redenen alleen mogelijk is nadat de eigenaar van de gekapte boom een vergoeding heeft betaald voor de waarde die verloren is gegaan als gevolg van de kap. De vergoeding wordt aangewend voor de geplande investering in nieuwe bomen.

Verzoek burgers

Burgers kunnen een verzoek indienen om individuele bomen, parken of boomstructuren op de bomenlijsten te plaatsen. Het verzoek moet gemotiveerd ingediend worden. Bij individuele bomen moet sprake zijn van een boom die als monumentaal aangemerkt kan worden. Bij parken en boomstructuren geldt dat het verzoek ingediend moet worden door meerdere burgers. Voor een boomstructuur geldt dat de structuur bijvoorbeeld nu of in de toekomst het karakter heeft of zal krijgen van een laan.

Rapportage

Van alle bomen van de bomenlijst en de overige bomen wordt in een jaarlijkse rapportage verslag gedaan over de gekapte bomen (inclusief redenen kap), over de nieuw opgenomen bomen op de bomenlijst en de in de stad ter vervanging geplante bomen.

Bomen die op de bomenlijst van 2020 lijst en niet monumentaal zijn

De monumentale bomen staan op de huidige bomenlijst. Ze staan per wijk tussen de ander bomen. Ze zijn niet als monumentaal herkenbaar in de niet digitale lijst. In de digitale lijst zijn ze door de omschrijving 'monumentaal' te vinden na doorklikken bij een boom met een bruin bolletje.

De bomen die op de bomenlijst van 2020 staan en niet monumentaal zijn, zijn ooit op verzoek van burgers bijvoorbeeld op de lijst gekomen. Dit geldt ook voor de bomen in de complexen die apart genoemd worden. Deze bomen in de complexen hebben een hogere waardering voor behoud dan de overige bomen in de complexen. Bezien moet worden of deze bomen individueel op de bomenlijst moeten blijven staan. Als ze onderdeel uitmaken van een boomstructuur, behoeven ze voortaan niet meer individueel genoemd te worden op de bomenlijst. Als ze geen onderdeel uitmaken van een boomstructuur zouden ze een aparte categorie per wijk nog wel individueel op de bomenlijst kunnen voorkomen, maar behandeld kunnen worden als de onder 2 hiervoor genoemde 'overige bomen'. Toelichting op deze categorie in de bomenlijst is dan wel vereist.

1. Begrip Bomenlijst

a. Doel bomenlijst

Op 2 maart 2021 stelt B&W de gemeenteraad voor de bomenlijst 2020 vast te stellen. Het doel van de bomenlijst is het beschermen van de voor Dordrecht beeldbepalende, waardevolle en (toekomstig) monumentale bomen.

De bescherming tegen kap is geregeld in de APV. Volgens het APV is het verboden zonder vergunning de bomen van de bomenlijst te kappen. De vergunning kan geweigerd worden op grond van de natuurwaarde, de landschappelijke waarde, de waarde voor stads- en dorpschoon, de beeldbepalende waarde, de cultuurhistorische waarde en de waarde voor de leefbaarheid van de bomen

b. Wanneer komt een boom op de bomenlijst

Een houtopstand met een doorsnee van 20 cm of meer wordt in de APV als boom gekenmerkt. Op grond van dit objectieve criterium kan worden vastgesteld of een houtopstand als boom aangemerkt kan worden als door burgers voorgesteld wordt om een boom op de bomenlijst te plaatsen.

Het is aannemelijk dat ook bij het plaatsen van een boom op de bomenlijst net als bij het beoordelen van de aanvraag van een vergunning tot het kappen van een boom al rekening gehouden wordt met de natuurwaarde, de waarde voor de leefbaarheid, de landschappelijke waarde, de waarde voor stads- en dorpschoon, de beeldbepalende waarde en de cultuurhistorische waarde van de bomen.

Tegenwoordig wordt met natuurwaarde en waarde voor de leefbaarheid gedacht aan aspecten van duurzaamheid zoals opname van CO₂ en levering van zuurstof, afvang fijnstof, leveren van verkoeling en het leveren van een bijdrage aan de biodiversiteit. De mate waarin deze aspecten van duurzaamheid de natuurwaarde en de waarde van leefbaarheid bepalen, kunnen objectief worden bepaald. De overige criteria waaraan afgemeten wordt of bomen waardevol zijn, hebben vooral een subjectief karakter.

c. Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het aanbeveling verdient expliciet de tegenwoordig gangbare en objectief vast te stellen aspecten van duurzaamheid in de APV op te nemen. Dat geldt ook voor het criterium monumentaal. Gezien het maatschappelijke belang van de aspecten van duurzaamheid en het feit dat mede vanwege de monumentale bomen, Dordrecht Wereldbomenstad genoemd mag worden, is het niet langer terecht alleen de ruim 6.000 bomen van de bomenlijst als beeldbepalende, waardevolle en (toekomstig) monumentale te kwalificeren. Tenminste alle rond 50.000 bomen in beheer bij de gemeente Dordrecht alsmede de monumentale bomen, ook als de monumentale bomen eigendom zijn van anderen dan de gemeente, verdienen vermelding op de bomenlijst.

2. Bomenlijsten van 2020, 2016 en 2010

a. Inleiding

De bomenlijst is gedigitaliseerd. De niet digitale bomenlijst is alleen gebruikt om een tastbaar stuk door de gemeenteraad te laten vaststellen. Deze is gegenereerd uit de digitale bomenlijst. Op de niet digitale bomenlijst staan de bomen vermeld per wijk, per straat, individueel of als een groter aantal bomen als sprake is van meerdere bomen van 1 soort in een straat.

Er worden in de bomenlijst ook complexen van bomen vermeld. Uit hoeveel bomen die complexen zoals (sport)parken bestaan is nooit vastgesteld. Bomen in complexen die nu apart worden genoemd, zoals monumentale bomen, krijgen sinds 2020 in de afweging een hogere waardering voor behoud.

Er staan 6.072 bomen op de niet digitale bomenlijst van 2020, tegenover 6.009 in 2016 en 6.828 in 2010, of wel een totale afname van per saldo 756 bomen in 10 jaar. Wanneer de niet digitale bomenlijsten met elkaar worden vergeleken, blijkt dat de afname van per saldo 756 bomen sinds 2010 bestaat uit een toevoeging van 518 bomen een vermindering van 1.274 bomen. Vergeleken met de 6.828 bomen in 2010 is sprake van een afname van bijna 20%. In de volgende paragraaf wordt meer specifiek ingegaan op de uitkomsten van de vergelijking van de bomenlijst.

b. Vergelijking bomenlijsten op hoofdlijnen

Aan de hand van de vergelijking van de bomenlijsten is vastgesteld hoeveel bomen per locatie op regelniveau zijn verdwenen uit de lijst en hoeveel bomen zijn toegevoegd. Wanneer ingezoomd wordt op regelniveau blijkt de herindeling in 2020 als gevolg van de wijziging van grenzen per wijk en het (herindelen) van straten over wijken een grote rol speelt in het beeld per wijk. Een voorbeeld hiervan is de Langedaal in Dordtse Hout die in 2016 met 131 bomen werd toegerekend aan Industriegebied West en in 2020 aan Wielwijk. De wijken Dubbeldam, Wielwijk, het Buitengebied en Industriegebied West worden het sterkste geraakt door de herindeling. In alle overzichten van de bomen per wijk is rekening gehouden met de herindeling die is toegepast.

Per wijk is de afname als volgt:

	2010 Aantal	Afname Aantal	Afname %
Centrum en Noordflank	241	-38	-16
Reeland	797	-292	-37
Staart	285	-123	-43
Krispijn	910	-194	-21
Stadspolders	287	-18	-6
Industriegebied west	209	-60	-29
Wielwijk	474	-80	-17
Crabbehof/ Zuidhoven	512	-77	-15
Sterrenburg	621	-83	-13
Dubbeldam	870	-142	-16
Buitengebied	1.622	-167	-10
Totaal *)	6.828	-1.274	-19

*) In het aantal van de bomen per 2010 is per wijk rekening gehouden met de herindeling.

De verdeling van de totale toename en totale afname over de perioden 2010 tot 2016 en de periode 2016 en 2020 is als volgt:

waarvan in 2010/2016	72	-650
waarvan in 2016/2020	446	-624

Conclusie

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de afname tussen 2010 en 2020 met 19% relatief hoog is. In theorie zal bij dezelfde afname als in de afgelopen 10 jaar alle 6.828 bomen over 40 jaar verdwenen zijn. Op de Staart en in de wijk Reeland zullen de bomen in theorie zelfs al over 25 jaar niet meer op de bomenlijst staan. Gezien het relatief hoge aantal bomen dat van de lijst is verdwenen en omdat in beginsel alleen bomen gekapt worden die een slechte conditie hebben, zoals zieke bomen of bomen die vanwege mogelijke takbreuk gevaarlijk zijn voor voetgangers en ander verkeer, is voor de periode 2016 tot en met 2020 een gedetailleerdere analyse uitgevoerd om de achtergronden van de relatief hoge afname tussen 2010 en 2020 te achterhalen. Zie voor de uitkomsten van de analyse hoofdstuk 2c.

c. Nadere analyse bomenlijst 2016 en 2020

Het verloop van 2016 tot 2020, inclusief de herindeling is als volgt:

	2016	Herin- deling	Totaal	Af- name	Toe- name	2020
Buitengebied/ verspreide bebouwing	1043	509	1.552	97	19	1.474
Dubbeldam	1091	- 272	819	69	238	988
Industriegebied west	549	- 382	167	18	33	182
Wielwijk	302	144	446	51	4	399
Staart	176	0	176	14	52	214
Crabbehof/Zuidhoven	481	- 1	480	45	11	446
Reeland	718	7	725	181	57	601
Oud en Nieuw Krispijn	798	- 16	782	66	9	725
Stadspolders	287	- 8	279	7	6	278
Sterrenburg	564	19	583	38	17	562
Binnenstad	0				123	123
Noordflank	0				80	80
Totaal	6.009	0	6.009	586	649	6.072

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat in de periode 2016 tot 2020 totaal 586 bomen zijn verdwenen en 649 nieuwe bomen zijn toegevoegd. Opmerkelijk is dat in de bomenlijst van 2016 de bomen van het centrum, bestaande uit de Binnenstad en de Noordflank niet waren opgenomen. Dit heeft tot gevolg dat in bovenstaand overzicht van 2016 tot 2020 sprake lijkt van een toename van 203 bomen voor het centrum. In 2010 stonden voor het centrum echter 241 bomen op de lijst, zodat bij vergelijking van de bomenlijst van 2010 en 2020 in feite sprake is van een afname van 38 bomen. Deze 38 bomen zijn in het overzicht in hoofdstuk 2a opgenomen als een afname, zodat de totale afname in de periode 2016 tot 2020 uitkomt op 586 plus 38, of wel 624 bomen.

Toename bomen 586

- Toename van 203 bomen in Binnenstad en Noordflank
- Toename van monumentale bomen (incl. Ere-klasse bomen)
- Toename 446 bomen naast de 203 bomen waaraan bij punt a hiervoor wordt gerefereerd
- 649 nieuwe bomen op de bomenlijst
- 586 niet meer in de lijst voorkomende bomen (waarschijnlijk veelal gekapt)

Toelichting bij a tot en met e

- Toename van 203 bomen in Binnenstad en Noordflank

Dit betreft een toename van 123 bomen in de Binnenstad en 80 bomen in de Noordflank. De bomen staan zowel op de digitale kaart als op de niet digitale lijst. Volgens de digitale kaart staan er nog meer bomen in deze wijken. Deze bomen werden in 2016 niet afzonderlijk vermeld. Ongetwijfeld maakten de bomen die in 2020 met soortnaam en locatie in deze gebieden genoemd worden ook deel uit van de complexen van bomen in de Binnenstad en Noordflank in 2016. Eigenlijk is hier dus geen sprake van toename van de bomenlijst. Reden waarom in deze analyse de 203 bomen hierna niet meer als toename van de bomenlijst beschouwd worden. Het totaal aantal bomen dat met soortnaam en per locatie op de

bomenlijst van 2020 is vermeld, is daarom in vergelijking met die van 2016 niet toegenomen van 6.009 met totaal 63 tot 6.072, maar afgenomen met 140.

Conclusie: Vergelijking van de bomenlijsten van 2020 met 2016 leert dat geen sprake is van een toename van 63 bomen, maar van een afname van 140.

b. Toename van monumentale bomen (incl. Ere-klasse bomen)

Volgens het voorstel van 2 maart 2021 van B&W om de bomenlijst vast te stellen staan op de bomenlijst monumentale bomen (150) en Ere-klasse bomen (48), of wel totaal 198 bomen die in 2016 onder de complexen waren begrepen. Op de niet digitale bomenlijst zijn de 198 Ere-klasse en monumentale bomen waarover B&W spreekt in haar voorstel van 2 maart 2021 op enkele bomen na, niet te vinden. Voor een ander voorbeeld van een boom die niet is opgenomen in de niet digitale bomenlijst, wordt verder verwezen naar de opmerkingen onder punt 2 bij het Merwesteinpark.

Conclusie: Het verdient aanbeveling om op de bomenlijst de monumentale en Ere-klasse bomen als een aparte groep individueel op te nemen met aanduiding op welke locatie de bomen staan.

c. Toename 446 bomen naast de 203 bomen waaraan bij punt a hiervoor wordt gerefereerd

De 446 bomen die zijn toegevoegd aan de niet digitale bomenlijst zijn waarschijnlijk voor het grootste deel op voorstel van burgers toegevoegd. Bij de vergelijking van de niet digitale bomenlijst van 2020 en 2016 valt op dat op de bomenlijst van 2020 veel meer bomen voorkomen met een huisnummer dan in 2016. Waarschijnlijk betreft dit de door burgers voorgestelde bomen. 182 bomen van deze nieuwe bomen staan in de lijst van Dubbeldam op de volgende locaties. De hierna met een *) gekenmerkte bomen zijn onderdeel van een complex, dan wel per abuis als toename van individuele bomen op de bomenlijst gekomen.

Achterweg 2	12 *)
Burgemeester Jaslaan 10	40 *)
Dubbelsteynlaan Oost 103 t/m 268	44 *)
Koeiendijk	46
Prunuslaan	16
Rusthout 4 t/m 54	24 *)

*) **Conclusie:** Deze bomen zijn ten onrechte als individuele bomen toegevoegd aan de bomenlijst 2020, of wel een totaal van 120 bomen

Deze lijst betreft bomen die met een aantal van 10 of meer in de bomenlijst van 2020 zijn opgenomen, dan wel in de lijst gemakkelijk herkenbaar zijn als groep, hoewel ze per boom zijn genoemd. Of en hoeveel individueel toegevoegde bomen buiten deze groepen van 10 of meer zijn toegevoegd, is niet nagegaan.

Opgemerkt kan worden, dat een groot deel van de bomen in bovenstaande lijst van Dubbeldam al vele jaren op de betreffende locaties staan. In 2020 hebben bewoners van Dubbeldam een verzoek ingediend deze bomen op de bomenlijst te plaatsen. In het verleden is dat verzoek niet gedaan.

Hierbij moet opgemerkt worden dat het voorbeeld van Dubbeldam voor alle wijken geldt. Wanneer burgers massaler bomen hadden voorgesteld om op te nemen op de bomenlijst, zou de toename van de bomenlijst veel hoger zijn geweest. Het is eigenlijk onbegrijpelijk dat het aantal bomen op de bomenlijst en daarmee of bomen als waardevol worden aangemerkt, afhangt van de toevalligheid dat burgers de moeite nemen een voorstel te doen om een waardevolle boom op de bomenlijst te plaatsen.

Conclusie: Uit het bovenstaande kan de conclusie getrokken worden dat in hoge mate sprake is van willekeur. Willekeur in de tijd als voor wat betreft de bomen die op de bomenlijst zijn opgenomen. Bomen lijken nu voor een groot deel hierdoor willekeurig op de bomenlijst te komen. Objectivering van de keuze van de bomen die op de bomenlijst komen is gewenst. Ongetwijfeld kan geformuleerd bomenbeleid hierbij een rol spelen.

Advies: Ontwikkel een up-to-date bomenbeleid op basis van objectieve criteria, dat de komende decennia leidraad kan zijn voor een evenwichtig en duurzaam beheer van het bomenbestand. De nota parken en de nota boomstructuren uit het verleden kunnen daarvoor een uitgangspunt zijn. De bomenvisie die voor de binnenstad sinds 2014 bestaat, is daarvoor echter een onvoldoende instrument.

d. 649 nieuwe bomen op de bomenlijst

De nieuwe bomen op de bomenlijst zijn in dat overzicht aan de hand van de vergelijking van de lijst van 2016 met de lijst van 2020 bepaald. Deze 649 nieuwe bomen op de bomenlijst betreft al jaren geleden geplante bomen, dan wel nieuw aangeplante bomen die als toekomstboom aangemerkt zijn.

De 17 nieuw geplante toekomstbomen die genoemd worden in het voorstel van B&W op 2 staan op de bomenlijst.

Conclusie: het is verstandig deze toekomstbomen voortaan als een aparte categorie in de bomenlijst op te nemen.

Naast het voorstel op 2 maart 2021 om de bomenlijst vast te stellen, informeert B&W de gemeenteraad in een notitie op 2 maart 2021 over de verdeling van bijna 1.500 nieuwe bomen in verschillende wijken van de stad. Deze bomen zijn niet opgenomen in de bomenlijst van 2020 omdat ze pas bescherming tegen kap via de bomenlijst verdienen als ze een doorsnee hebben van 20 cm. Dat geldt ook voor 100 bomen die per 1.000 nieuwe inwoners geplant zijn en de 800 nieuwe bomen in het kader van 800 jaar stad.

Tot slot kan worden opgemerkt dat de nieuwe bomen die geplant zijn ter vervanging van de bomen van de bomenlijst van 2016, maar die gekapt zijn in de afgelopen 4 jaar, niet op de bomenlijst van 2020 zijn opgenomen.

e. 586 niet meer in de lijst voorkomende bomen (waarschijnlijk veelal gekapt)

Uit de vergelijking van de bomenlijsten van 2016 en 2020 onder punt 2 hiervoor blijkt dat in totaal 586 bomen zijn gekapt.

Naast de vaak individuele bomen per locatie zijn ook grotere aantallen bomen gekapt per locatie, zoals:

Heysterbachstraat, Kastanje	13	Reeland (ten onrechte verwijderd)
Werkemondestraat, kastanje	22	Reeland (ten onrechte verwijderd)

Abraham Kuyperweg, zomereik	9	Crabbehof (ten onrechte verwijderd)
Krommedijk, Linde	17	Reeland (ten onrechte verwijderd)
Riouwstraat, Linde	24	Reeland (ten onrechte verwijderd)
Sumatrastraat, Meelbes	12	Reeland (ten onrechte verwijderd)
Twintighoeveweg, Linde	13	Reeland (ten onrechte verwijderd)
Weeskinderendijk, Esdoorn	8	Industriegebied West / Oud Krispijn; (8 ten onrechte uit de lijst)
Nassauweg, Kastanje	7	Nieuw Krispijn (7 ten onrechte uit de Lijst)
Totaal ten onrechte uit lijst verwijderd	125	
Haaswijkweg Oost, Schietwilg	7	Dubbeldam (bijna zeker gekapt)
Langedaal, Hazelaar	12	Wielwijk (bijna zeker gekapt)
Totaal	144	

Conclusie: 125 bomen zijn ten onrechte van de bomenlijst verwijderd; Deze bomen maken deel uit van totaal 185 bomen, die van de lijst gehaald zijn; maar veelal betreft dit geringere aantallen dan in het lijstje hierboven. Echter volgens analyse van ambtenaren is bij nadere beschouwing gebleken dat het echter wel zo is, dat bomen aan bijvoorbeeld de Heijsterbachstraat nu van de Bomenlijst gehaald zijn omdat de criteria daarvoor zijn aangescherpt. Maar het zou niet zo moeten zijn dat er dan ineens bomen wegvallen. Nieuwe criteria zouden moeten namelijk alleen gelden voor nieuwe bomen en niet voor bomen die al langer op de bomenlijst staan. Ook zou de geringere vitaliteit van de 185 bomen een rol kunnen spelen.

586 verwijderde resp. gekapte bomen is het totaal individuele bomen of kleinere aantallen bomen op diverse locaties daarom 442. Dit is nog buiten 14 populieren van het van der Duyn van Maasdampplantsoen in Crabbehof die enkele jaren geleden gekapt zijn en nog steeds in de bomenlijst van 2020 staan. De op die locatie nieuw geplante bomen, staan niet in de bomenlijst van 2020. Volgens van de gemeente verkregen informatie is voor deze bomen een vergunning verleend en staan ze ten onrechte op de lijst. Niet nagegaan is hoe het kan dat deze vergunning voor kap niet geleid heeft tot het verwijderen van de bomen uit de bomenlijst.

Kappeijne van de Coppelloweg

In bomenlijst van 2020 geeft een ander beeld dan in 2016.

Conclusie: De belangrijkste conclusie is, dat van het totaal van 26 Lindes en 2 essen in 2016 in de lijst van 2020 totaal 8 esdoorns zijn opgevoerd, die waarschijnlijk in 2016 nog lindes genoemd werden. Het betreft hier de 8 Lindebomen langs de kerk.

Er staan volgens de digitale bomenlijst totaal 11 esdoorns bij de kerk, de 8 langs de Kappeijne van de Coppelloweg en 3 langs de Nolensweg voor de kerk. Volgens mensen van de kerk zijn

de 11 bomen 60 jaar oude Lindebomen en eigendom van de kerk. Zij onderhouden de bomen ook. De mensen van de kerk wisten niet dat die bomen op de bomenlijst staan.

De 3 bomen langs de Nolensweg voor de kerk, die niet op de niet digitale bomenlijst staan, zijn jaren geleden al gekapt. Dat waren volgens de mensen van de kerk 3 groepjes van 3 berken. Hierbij kan opgemerkt worden dat de digitale kaart voor wat betreft de bomen die niet beschermd zijn (groene bolletjes) (deels) verouderd zou kunnen zijn.

Naast het buurthuis / bibliotheek, hoek Nolensweg en Thorbeckeweg staat een monumentale esdoorn. Volgens de mensen van de kerk die daar staat, mocht deze boom niet gekapt worden toen het buurthuis werd gebouwd. Deze boom moet zeker beschermd worden. **Conclusie:** op basis van de digitale kaart en de niet digitale bomenlijst is deze boom zeer waarschijnlijk ten onrechte niet opgenomen op de bomenlijst.

Tot slot nog een opmerking over bomen in Crabbefhof. Op een grasstrook langs de Talmaweg / Kranenburgstraat staan volgens de bomenlijst van 2020 totaal 28 bomen. De 9 zilveresdoorns en de 12 eiken stonden in 2016 ook op de lijst. Bij de check op 21 september 2021 vastgesteld dat de eiken in een rij op een grasstrook tussen de Talmaweg en de Kranenburgstraat staan. In een overleg met ambtenaren besproken waarom de 12 Paardenkastanjes die evenwijdig aan de eiken op dezelfde strook staan niet op de lijst staan. **Conclusie:** Je zou deze bomen langs de Talmaweg individueel of als een complex van bomen volgen ambtenaren op de bomenlijst kunnen opnemen. Echter, als deze bomen inderdaad door burgers voorgedragen zouden worden om op de bomenlijst te zetten, zal weer sprake zijn van willekeur; hoewel het niet onlogisch is gezien de situatie met 2 evenwijdige rijen bomen, waarvan één rij op de lijst staat en de andere niet. Opgemerkt moet worden dat van dit soort situaties er ongetwijfeld veel meer zijn in Dordrecht; die andere situaties komen waarschijnlijk niet op de bomenlijst; willekeur dus

De toename van 57 van het aantal bomen in Reeland bestaat onder meer uit 32 Lindebomen en 2 Paardekastanjes aan de Parklaan. Op de digitale kaart zijn deze bomen ook onderdeel van het complex Wantijpark. Een soortgelijke onterechte dubbeltelling in de lijst daarom als bij het Centrum en de Noordflank. Maar aan de Parklaan staan volgens de digitale kaart niet 32 lindebomen met een bruin bolletje, maar 40 lindebomen. Merkwaardig is dat er op de digitale kaart nog 14 bomen staan. Bij de check ter plaatse blijken dit nagenoeg allemaal oude volwassen bomen te zijn. De totaal 54 bomen vormen in 6 rijen één geheel. Het is de **Conclusie:** die 14 bomen zijn ten onrechte niet op de bomenlijst opgenomen (zie ook punt 47 hiervoor waar gesproken wordt over dezelfde lindes (13 stuks).

Op grond van het voorgaande is het de vraag of de bomenlijsten van 2016, 2020 en de digitale kaart betrouwbaar zijn en of alle gekapte bomen in de bomenlijst juist zijn verwerkt.

Uit informatie van ambtenaren blijkt, dat van de eerste versie van de bomenlijst van 1997 geen digitale kaart was. In 2010 zijn daarom een aantal aannames gedaan. In de overgang van systemen (CAD naar GIS) zijn waarschijnlijk fouten gemaakt.

Op grond van het voorgaande is het de vraag of de verwerking op basis van de verleende vergunningen is gedaan, respectievelijk of voor de gekapte bomen een vergunning is verleend. Na overleg met ambtenaren is de **conclusie:** Het is achteraf niet meer goed te controleren of altijd een vergunning is verleend voor de kap. Deels zijn de vergunningen niet meer te achterhalen.

B&W schrijft in haar voorstel van 2 maart 2021 om de bomenlijst vast te stellen dat het APV verbiedt om bomen van de bomenlijst te vellen of doen vellen zonder vergunning. Reden waarom de bomenlijst wordt bijgewerkt en de gemeenteraad de bomenlijst moet vaststellen. In het APV staat ook vermeld dat alleen voor bomen met een doorsnee van 20 cm op 1,30 meter boven het maaiveld een vergunning vereist is. Het APV stelt dat er alleen een herplantplicht is wanneer het bevoegd gezag herplantplicht oplegt aan de vergunninghouder. De vergunninghouder moet binnen 1 jaar daaraan uitvoering geven. Zo niet, dan vervalt de vergunning.

Conclusie: Deze regel van het APV wordt volgens ambtenaren in de praktijk ook daadwerkelijk toegepast. Niet vastgesteld of er een controle mechanisme is om vast te stellen of de vergunninghouder dit ook daadwerkelijk doet. Zo niet, ook niet vastgesteld dat er wel eens een vergunning wordt ingetrokken.

Een van de in het kapbeleid geïnteresseerde Dordtse burgers stelde onlangs over het kappen van bomen in de gemeente Dordrecht dat een kapvergunning zonder meer verleend wordt en er pas "naar noodzaak" gekeken wordt als er bezwaar gemaakt wordt. Ambtenaren vinden het logisch dat een jurist niet betrokken wordt bij elke vergunningaanvraag. Vervolgens komt er een jurist van het JKC= juridisch kennis centrum in beeld om de vergunninghouder van argumenten voor kap te voorzien. Volgens ambtenaren gaat de jurist de vergunninghouder niet van argumenten voorzien maar onderbouwd hij of zij de gehanteerde argumenten. De bezwaarprocedure is volgens de Dordtse burger ook in handen van dit JKC. Er wordt niettemin verzekerd dat er objectief en met een frisse blik naar gekeken wordt, maar de geïnteresseerde Dordtenaar twijfelt daaraan.

Het verdient **aanbeveling** de gemeenteraad over de mutaties in de bomenlijst uitgebreid te informeren en verslag te doen. Controle door bijvoorbeeld de Rekenkamer op de juiste en rechtmatige toepassing van het APV is eveneens gewenst. Alleen dan kan de gemeenteraad haar controlebevoegdheid op de juiste manier invullen. **Conclusie:** als de rekenkamer een rol krijgt om de betrouwbaarheid van de bomenlijst vast te stellen, moet wel de vraag beantwoord worden wat de rekenkamer nodig heeft om dat te doen en wie allemaal belang heeft bij de uitkomst.

Overigens is het verstandig de APV aan te passen omdat de regels deels niet meer of onvoldoende actueel zijn. Een belangrijke omissie in het APV is het ontbreken van de expliciete vermelding van het duurzaam belang van bomen. De wellicht impliciete verwijzing naar duurzaamheid via het begrip leefbaarheid in het huidige APV is onvoldoende. Er kan bijvoorbeeld worden gerefereerd aan de duurzame waarde van bomen als gevolg van de omzetting van CO₂ in voedingsstoffen en zuurstof en de verkoeling die bomen bieden in de zomer. Nu wordt nog alleen gerefereerd aan de waarde van bomen in de vorm van natuurwaarde, landschappelijke waarde, waarde van de houtopstand voor stads- en dorps schoon, beeldbepalende waarde, cultuurhistorische waarde en de waarde voor de leefbaarheid. **Conclusie:** De APV is gebaseerd op een landelijk model. Het is gewenst om dit landelijk aan te passen waarmee juridische houdbaarheid beter is gewaarborgd. Wordt verder uitgezocht.

Tot slot wordt geadviseerd om na 20 jaar bomenlijst vast te stellen of de procedure die gevolgd wordt bij de aanvraag, toekenning of afwijzing van een vergunning niet moet worden verbeterd. Belangrijk is te melden dat volgens ambtenaren de omgevingsdienst die de

openbare melding doet van de aanvraag ook de controle uitvoert of de aanvraag een boom in de bomenlijst betreft.

3. De complexen zijn in de bomenlijsten als volgt vermeld:

Complexen	2016	2020
Amstelwijck	v	v
Binnenstad / Noordflank	v	v
Crabbehof / Zuidhoven	v	v
Dordwijk	v	v
Dubbelsteynpark	v	v
Dubbelsteynlaan oost		v
Elzenhagen buitengebied:		v
* Smitsweg	v	
* Wioldrecht	v	
* Zanddijk	v	
* Zuidbuitenpoldersekade	v	
Gravenstein	v	v
Gravensingel		v
Jeugddorp	v	v
Louter Bloemen	v	v
Staart / Maasstraat	v	v
Wantijpark	v	v
Weizigtpark	v	v

In 2016 bestond er nog geen digitale kaart. Toen was volgens de niet digitale bomenlijst de regel, dat bomen van een complex niet afzonderlijk op de bomenlijst werden opgenomen. Reden hiervoor was dat alle bomen van een complex beschermd waren door een kapvergunning. Een soortgelijke regel is in 2020 niet meer opgenomen in de niet digitale bomenlijst.

Er is onderscheidt gemaakt tussen bomen in complexen omdat volgens de regels van 2016 iedere boom in een complex dezelfde afweging kende. Monumentale bomen en bomen die nog maar net kapvergunningplichtig waren kregen daardoor dezelfde beoordeling.

Bomen in complexen die nu apart worden genoemd krijgen in de afweging een hogere waardering voor behoud. Het verdient **aanbeveling** in de niet digitale bomenlijst, mede in relatie tot de digitale bomenlijst meer duidelijkheid te geven over de al dan niet beschermde status van de bomen van de complexen.

De complexen zijn voor een deel in de 2 bomenlijsten anders omschreven, zoals het complex Staart in 2016 dat in 2020 Maasstraat wordt genoemd. Dat is niet correct. Het complex loopt langs het Wantij vanaf de Prins Hendrikbrug tot aan verzorgingshuis De Merwelanden. In de digitale kaart wordt dit complex abusievelijk Landgoed Amstelwijck genoemd

De elzenhagen worden in 2020 niet meer omschreven met een straatnaam. Er wordt alleen vermeld dat ze in het buitengebied liggen. De reden is dat de elzenhagen ook op tekening staan. Dit geeft veel meer duidelijkheid dan een beschrijving in een lijst.

Aan de bomenlijst van 2020 zijn de 2 complexen Dubbelsteynlaan Oost en Gravensingel in Dubbeldam (rode omkadering op de digitale kaart waarmee burgers bomen kunnen aanmelden

voor de bomenlijst <https://drechtsteden.enl-mcs.nl/> toegevoegd. Opmerkelijk is dat op de digitale kaart 58 bomen van het complex Dubbelsteynlaan Oost met een bruin bolletje zijn gemerkt en 30 met een groen bolletje. Volgens de legenda van de digitale kaart betekent een bruin bolletje op de kaart dat de bomen in 2020 op de bomenlijst zijn vermeld. Van de 30 bomen met een groen bolletje kan dan geconcludeerd worden dat die bomen niet op de bomenlijst staan.

Hierbij kan worden opgemerkt dat er volgens de niet digitale bomenlijst ook nog 66 bomen langs de Dubbelsteynlaan Oost staan, waarvan 44 nieuw in 2020. Het is de **vraag** of deze 66 bomen nu dezelfde zijn als de bomen die op de digitale kaart een bruin bolletje hebben. Als dat zo is, staan in tegenstelling tot 2016 bomen van een complex in 2020 wel op de niet digitale bomenlijst. Een soortgelijk probleem bestaat met betrekking tot het complex aan de Gravensingel (12 bruin bolletje, 47 groen bolletje en 25 bomen op de niet digitale lijst). Overigens zijn er ook nog 13 bomen aan de Gravensingel buiten het complex.

Volgens de digitale kaart is er ook nog sprake van 1 complex (op de digitale kaart omkaderd) dat in het noorden grenst aan de Dubbelsteynlaan West en in het zuiden aan de Gravensingel. Hiervan is 1 boom gekenmerkt met een bruin bolletje en veel bomen hebben een groen bolletje. Het lijkt waarschijnlijk dat dit complex in de lijst van complexen van de niet digitale bomenlijst als Dubbelsteynpark is vermeld.

Conclusie: In plaats van het complex Dubbelsteynlaan Oost had een complex zwembad de Dubbel in de lijst met complexen moeten staan. Bovendien kan geconcludeerd worden dat de bomen van de complexen Dubbelsteynlaan Oost, Dubbelsteynlaan West en Gravensingel ten onrechte op de bomenlijst als individuele bomen op de bomenlijst staan.

Opgemerkt kan worden dat het Sterrenburgpark, het Rustenburgpark, het Oostkilpark en het Wittensteinpark niet als complexen aangemerkt worden in de digitale en niet digitale bomenlijst. Datzelfde geldt ook voor het Wielwijkpark.

Conclusie: De vraag waarom dit zo is, moet nog beantwoord worden.

In 2020 zijn wel 13 bomen van het Wielwijkpark (2016 totaal 15) individueel opgenomen. Volgens de digitale kaart staan er ook nog ongeveer 400 bomen in het Wielwijkpark (groen bolletje). Naar schatting zijn er hiervan in 2020 totaal 100 gekapt om ruimte te maken voor woningbouw. **Conclusie:** Omdat deze 100 bomen niet afzonderlijk en niet als onderdeel van een complex op de bomenlijst staan is voor de kap hiervan geen vergunning aangevraagd.

Het Merwesteinpark is onderdeel van het complex Binnenstad / Noordflank dat als complex (en apart als wijk) in de bomenlijst is genoemd. Maar de 42 monumentale bomen in het Merwesteinpark die op de site <https://www.monumentaltrees.com> zijn genoemd in de lijst van de totaal 74 bomen van deze lijst (dit is dus een andere lijst dan de bomenlijst van Dordrecht), worden niet afzonderlijk genoemd in de bomenlijst van Dordrecht. Sterker nog, er is geen enkele boom van het Merwesteinpark op de bomenlijst en de digitale kaart opgenomen. Er zijn geen uitzonderingen gemaakt omdat de burgers of vrijwilligers deze niet aandragen. Op de site van de gemeente wordt bij "inwoners / bomenlijst" in de tekst verwezen naar de site <https://bomen.meetnetportaal.nl> met een digitale kaart van het register van monumentale bomen van de Bomenstichting. Op deze digitale kaart van de bomenstichting staan in het Merwesteinpark echter slechts 2 bomen. Dit zijn bomen die deel uitmaken van de bomenroute in Dordrecht.

Conclusie: het is gewenst ten minste de monumentale bomen afzonderlijk als een aparte categorie op te nemen in de bomenlijst

Er worden wel 203 andere bomen in het complex Binnenstad / Noordflank genoemd in de bomenlijst, respectievelijk met een bruin bolletje aangegeven op de digitale kaart (zie voor verdere toelichting hierop bij punt 4 a in deze notitie).

Slechts een paar bomen van de complexen komen voor op de niet digitale bomenlijst en of de digitale kaart, zoals de Watercypres bij Weizigt in het complex Weizigtpark. Deze bomen in het park zijn op de niet digitale bomenlijst gezet omdat ze zo een andere waardering krijgen bij de afweging voor een vergunning.

Kortom, uit de digitale en niet digitale bomenlijst wordt niet precies duidelijk welke bomen in de complexen staan. Dit geldt dus ook voor de monumentale bomen. Op basis van de regel die in 2016 nog in de niet digitale bomenlijst stond, geldt dat voor alle bomen van de complexen een kapvergunning nodig is. Daarmee zijn alle bomen van de complexen dus beschermd. Ook hierbij geldt dat de 203 afzonderlijke bomen in het complex Binnenstad / Noordflank door de afzonderlijke vermelding in de bomenlijst een andere waardering krijgen bij de afweging voor een vergunning.

Conclusie: Het verdient **aanbeveling** om de bomen van alle parken of grote groepen van bomen die als park worden ervaren als complex afzonderlijk (inclusief de monumentale bomen) te vermelden in de bomenlijst met als doel alle bomen van deze complexen door een kapvergunning te beschermen. Deze complexen kunnen dan met een kader in de digitale bomenlijst aangegeven worden. Op de niet digitale lijst, kunnen dan de monumentale bomen vermeld worden en de overige bomen van de complexen kunnen dan in 1 regel in de niet digitale bomenlijst worden vermeld.

4. Voorstel B&W van 2 maart 2021 om de bomenlijst vast te stellen

Op de site van de gemeente bij “inwoners / bomenlijst” wordt melding gemaakt van het feit dat naast de burgers ook de gemeente bomen op de bomenlijst heeft geplaatst. Genoemd worden de monumentale bomen en bomen in het register van de Bomenstichting, toekomstbomen en Tiny Forest(s).

De toekomstbomen zijn volgens de tekst op de site van de gemeente bedacht in het kader van 800 jaar stad. Uit het voorstel van B&W van 2 maart blijkt dat 17 toekomstbomen op de bomenlijst moeten staan. Deze zijn gekenmerkt op de digitale kaart, maar niet op de niet digitale bomenlijst.

Het is niet logisch dat de Tiny Forest(s) op de bomenlijst komen; Een Tiny Forest is dicht beplant met de bedoeling dat er in de loop van de jaren veel bomen uitvallen. De weggevallen bomen kunnen niet vervangen worden omdat daarvoor de bestaande bomen weer gekapt moeten worden. **Conclusie:** Vreemde zaak dus wat in de brief van 2 maart 2021 staat. Er staan 100 bomen op 100m². Deze kunnen niet allemaal groot worden. Groot (20cm diameter) is een voorwaarde om een boom op de bomenlijst te plaatsen.

De 800 bomen in het kader van 800 jaar stad betreffen volgens de site van de gemeente niet 17 maar 20 toekomstbomen en 60 kleinere stadsbomen die bij particulieren zijn geplant, alsmede bomen voor het kastanjeareboretum, 3 tiny forests en bomen die geplant worden langs de N3. Wat precies de stand van zaken is met betrekking tot alle 800 nieuwe bomen is niet nagegaan.

Conclusie: Het is een feit dat de 800 bomen in het kader van 800 jaar stad, behoudens de 17 toekomstbomen, nu niet op de bomenlijst komen. Pas wanneer ze voldoende groot zijn, maken ze een kans om op de bomenlijst te komen.

Zoals gezegd staan volgens de site van de gemeente de nieuw geplante Tiny Forest(s) op de bomenlijst. Volgens het voorstel van B&W van 2 maart wordt echter gemeld dat de Tiny Forest(s) niet zijn meegeteld in de bomenlijst. **Conclusie:** gezien het voorgaande horen de Tiny Forest(s) niet op de bomenlijst; tekst van site dus aanpassen.

Tot slot kan worden opgemerkt dat in het voorstel van B&W van 2 maart de specificatie van de 6.072 bomen van de bomenlijst ook 185 bomen zijn opgenomen met omschrijving 'niet op de lijst'. Deze omschrijving is waarschijnlijk fout en de 185 bomen hadden niet in de specificatie moeten staan. Het totaal van de specificatie komt namelijk uit op 6.257 in plaats van 6.072, of wel een verschil van 185. Deze fout geeft hierdoor waarschijnlijk wel inzicht in het aantal bomen dat niet op de lijst is gekomen nadat burgers hiervoor een voorstel hadden ingediend. Omdat niet op grond van de bomenlijst van 2020 is vast te stellen hoeveel bomen door burgers zijn voorgesteld, is niet duidelijk welk deel is afgewezen.

5. Beleidsstukken met betrekking tot bomen of waar een hoofdstuk over bomen een rol speelt

2005: Nota parken, verkenning naar het functioneren van parken in Dordrecht. In de nota wordt in 50 pagina's met schema's en beschrijvingen van de parken het volgende geconcludeerd:

- Stel voor het Overkamppark en Wielwijkpark een visie op en aansluitend een herinrichtingsplan
- Maak beheerplannen voor Wantijpark, Weizigtpark en Dubbelsteynpark
- Stel een vervolgotitie op voor het beheer van de overige parken op basis van een visie en functies van de parken

Of en in hoeverre het bovenstaande is gerealiseerd, is niet nagegaan. **Conclusie:** Uit een reactie van ambtenaren blijkt het volgende: a. Overkamppark Verschillende keren getracht dit park uit te werken in een visie en herinrichting. Er is een groot belangenverschil vanuit het gezondheidspark en de ecologische waarde van het park. b. Wielwijkpark: De visie is uitgewerkt in een nieuw ontwerp dat in 2022 (17 jaar later) zal worden uitgevoerd. c. Beheerplannen zijn alleen uitgewerkt voor het Wantijpark. d. Vervolgotitie overige parken: Er was geen politiek belang om een vervolgotitie voor het beheer van de overige parken te ontwikkelen omdat er geen geld kwam om de visie om te zetten in daden.

2007: Boomstructuurplan, waarin gesteld wordt dat bomen de dragers zijn van het landschap, de stedenbouwkundige structuur en de infrastructuur. Om die reden is het belangrijk met de boomstructuren zorgvuldig om te gaan en te beheren. In 50 pagina's wordt met schema's van boomstructuren en toelichtingen toelichting gegeven.

2013: Nota onderhoud kapitaalgoederen Dordrecht met een teksten over het beheer van bomen en verwijzing naar de nota Parken en het boomstructuurplan. Ook wordt verwezen naar het kwaliteitshandboek openbare ruimte (KOR), waarin op basis van landelijke normen de onderhoudsniveaus voor de openbare ruimte in Dordrecht zijn beschreven.

2014; Bomenvisie Binnenstad, waarin de boomstructuren in de binnenstad schematisch zijn weergegeven. Deze bomenvisie geldt voor 10 jaar en maakt o.a. duidelijk welke structuren zijn verdwenen in de loop der tijd als gevolg van bijvoorbeeld de kastanjebloedingsziekte en waar vervanging met andere bomen gewenst is. **Conclusie:** Er is niet uitgewerkt of vervanging gewenst

is. Er is wel uitgewerkt welke boomsoorten worden toegepast indien bomen vervangen moeten worden.

APV

In het APV is in hoofdstuk 4 de regelgeving opgenomen met betrekking tot de bomenlijst. Onder een boom wordt verstaan: een houtachtig overblijvend gewas, dat op 1,30 m boven het maaiveld een doorsnee heeft van 20 cm of meer.

Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op de Bomenlijst.

De vergunning kan geweigerd worden op grond van een aantal voorwaarden, zoals: de natuurwaarde; de landschappelijke waarde; de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon; de beeldbepalende waarde van de houtopstand; de cultuurhistorische waarde van de houtopstand; de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.

Advies: overweeg serieus of aan de weigeringsgronden niet tenminste de duurzaamheidswaarde toegevoegd worden.

Het bevoegd gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften. De houder van de vergunning is verplicht is om binnen één jaar na datum van de vergunning deze te gebruiken. Als in deze vergunning een herplantplicht is voorgeschreven, moet ook binnen die termijn de herplant hebben plaatsgevonden.

De gemeente kan aan zichzelf ook een herplantplicht opleggen. Dit wordt ook altijd gedaan. De gemeente vraagt ook vergunningen aan voor zichzelf welke al of niet verleend worden.

Geconcludeerd kan worden dat de APV niet alleen van toepassing is voor particulieren die een boom willen kappen.

2. Overzicht van de bomenlijsten vanaf 1997

Bomenlijst Dordrecht	1997	verschil	2010 concept	verschil	2010 definitief	verschil	2016	verschil	2020
Totaal aantal bomen	4723	2241	6964	-136	6828	-819	6009	63	6797
Bestaande uit									
Gemeentebomen	3496	1761	5257		Vraag:				
Particulier bomen	1227	480	1707		Wat is de verdeling na 2010				
	4723	2241	6964		van gemeentebomen en particuliere bomen				
Voorgesteld door									
Burgers		47							
Bomenstichting		1928							
Stedenbouw		246							
Stadsbeheer		20							
		2241							

In 2010 zijn in paragraaf 2.4 van de raadsinformatiebrief met betrekking tot de concept bomenlijst duidelijke criteria opgenomen om bomen op te nemen in de bomenlijst. Deze criteria worden in de

bomenlijst van 2020 niet meer vermeld. Maar volgens informatie van ambtenaren zijn nog steeds dezelfde criteria van toepassing en is het belang van bomen vanwege de duurzaamheidsaspecten niet toegevoegd. De criteria zijn inmiddels wel onderbouwd met een waardering. **Conclusie:** in de bomenlijst die aan de gemeenteraad wordt aangeboden duidelijk zijn over de criteria op grond waarvan bomen op de bomenlijst komen en welke belang aan ieder criterium wordt gehecht.

In 2010 heeft de bomenstichting toekomstbomen aangemeld die potentie hebben te kunnen uitgroeien tot monumentale bomen. Zoals uit het overzicht hiervoor blijkt zijn deze bomen op de bomenlijst gezet.

In Dordrecht zijn alle bomen geregistreerd en in drie statussen ingedeeld. Een boom kan in het boomstructuurplan (2007) voorkomen, op de bomenlijst staan of een 'overige' boom zijn. Voor alle drie boom-statussen geldt een eigen beperking om een boom te mogen kappen. Bomen van het Boomstructuurplan en de bomenlijst zijn juridisch beschermd. **Conclusie:** Het APV beschermt de bomen die op de bomenlijst voorkomen. De bomen van het boomstructuurplan en de 'overige bomen' worden beschermd door het beleid van de gemeente. Boomstructuren moeten in stand blijven. Individuele bomen kunnen worden gekapt als dat noodzakelijk is en moeten dan worden vervangen. Als om wat voor reden ook een complete structuur gekapt moet worden is daarvoor een collegebesluit nodig; dit klinkt ingewikkeld; beter is om boomstructuren ook op de bomenlijst te plaatsen om te garanderen dat ze in stand blijven zodat onrechtmatige kap kan worden voorkomen.

De analyse van het verschil tussen 2010 en 2016 en de ontwikkeling van de mutaties in het centrum zijn aanzienlijk. **Conclusie ter zake:** over de gehele periode zijn tenminste 1.200 bomen van de bomenlijst van 2010 verdwenen. Een en ander is kort toegelicht in een artikel dat verstrekt zal worden aan de betrokken wethouder, de gemeenteraad, en de deelnemers aan het Platform. Ook de Pers zal worden ingelicht.

Indien gewenst, mogen ambtenaren deze analyse ook verstrekken aan de wethouder en de gemeenteraad.

September 2021/ januari 2022

Namens Platform Duurzaam Dordrecht

Siem Stehouwer

